

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลขามเต่า อำเภอเมืองจังหวัดนครพนม สรุป อภิปรายผล และ
ข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลขามเต่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ
และระดับการศึกษา ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเต่า
อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลขามเต่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

สมมติฐานของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษา ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหาร
ส่วนตำบลขามเต่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้แตกต่างกัน มีความ
คิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลขามเต่า อำเภอเมือง
จังหวัดนครพนมแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษา หมายถึง ประชาชนที่เป็นผู้นำชุมชนและผู้ปกครองเด็กที่เรียนอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 420 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง ประชาชนที่เป็นผู้นำชุมชนและผู้ปกครองเด็กที่เรียนอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้ใช้ตารางสำเร็จรูปตามแบบของ เครซี่ และมอร์แกน (Krejci and Morgan) (สมเกียรติเกียรติเจริญ. 2552 : 55) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี ลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากประชาชน โดยแบ่งเป็นระดับปัญหาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดเป็นค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

สรุปผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ประกอบอาชีพเกษตรกร มีระดับการศึกษาประถมศึกษาและมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 6,000 บาท

2. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ควรดำเนินการดังนี้

4.1 ด้านวิชาการ ควรมีสื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนครบทุกด้าน จัดหาสิ่งส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน เกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ประชาชนได้ทราบเป็นประจำ

4.2 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรจัดให้มีสนามเด็กเล่น และเครื่องเล่นสนามเด็ก ที่ปลอดภัย ควรจัดแบ่งห้องการจัดการเรียนการสอน ห้องครัว ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องเก็บของเป็นสัดส่วน และมีกว้างพอสำหรับเด็ก อาคารสถานที่ บริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีรั้วรอบขอบชิด และกว้างขวางเพื่อความปลอดภัย และส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และจัดอาหารกลางวัน อาหารว่าง สำหรับเด็กนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เหมาะสมและเพียงพอ

4.3 ด้านบุคลากร ครูควรมีเพียงพอสำหรับเด็ก มีความเอาใจใส่ และรับผิดชอบ ต่อเด็กให้มากขึ้น ควรมีหน่วยงานของรัฐเข้ามา มีส่วนในการสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น ควรมอบหมายให้บุคลากรออกตรวจศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกเดือน และประเมินผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสม่ำเสมอ

4.4 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน ควรส่งเสริมให้ประชาชน ผู้ปกครองเข้ามาส่วนร่วมในกิจกรรม การบริหารและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้าน และควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองเด็กเล็กเป็นประจำ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษาดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนส่วนใหญ่พึงพอใจบุคลากรที่เป็นครูผู้ดูแลหรือผู้บริหารที่แต่งกายสุภาพ ใช้วาจาสุภาพเรียบร้อย ซึ่งพิจารณาจากคำถามข้อที่ 29 และ 30 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.41 และ 4.39 ประชาชนได้เห็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาของเด็กที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ย สูงสุดถึง 4.47 ส่วนด้านอาคารสถานที่เกี่ยวกับห้องน้ำ และห้องส้วมก็สะอาด ถูกสุขลักษณะ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยถึง 4.31 นอกจากนี้ การที่องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นได้เข้ามาดูแลและบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้เกิดความคล่องตัว ในการจัดสรรงบประมาณและมีนักวิชาการการศึกษาดูแลโดยตรงตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านบุคลากร และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน แต่ที่ยังไม่อยู่ในระดับมากที่สุดอาจเป็นเพราะการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชนทั่วไปได้มีส่วนร่วมยังน้อยหรือไม่เพียงพอ จึงทำให้การสนับสนุนจากประชาชนหรือชุมชนยังอยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพียง 3.97

ผลการศึกษาสอดคล้องกับสัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม มีความคิดเห็นในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับจันทนา อธิยาจิริกุล (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็กเล็กในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน 6 ผลการศึกษาพบว่า ระดับการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก โดยรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับบุญยิ่ง เทศน้อย (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและ ความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามทัศนกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามทัศนกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ ในระดับปานกลาง

การที่ผลการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากประชาชนส่วนใหญ่พึง พอใจบุคลากรที่เป็นครูผู้ดูแลหรือผู้บริหารที่แต่งกายสุภาพ ใช้วาจาสุภาพเรียบร้อย ซึ่งพิจารณา จากคำถามข้อที่ 29 และ 30 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.41 และ 4.39 ประชาชนได้เห็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาของเด็กที่อยู่ในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ย สูงสุดถึง 4.47 ส่วนด้านอาคารสถานที่เกี่ยวกับห้องน้ำ และห้องส้วมก็ สะอาด ถูกสุขลักษณะ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยถึง 4.31 นอกจากนี้ การที่องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็น องค์การปกครองท้องถิ่นได้เข้ามาดูแลและบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้เกิดความ คล่องตัวในการจัดสรรงบประมาณและมีนักวิชาการการศึกษาดูแล โดยตรงตามมาตรฐานที่ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านบุคลากร และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจาก ชุมชน แต่ที่ยังไม่อยู่ในระดับมากที่สุดอาจเป็นเพราะการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชน ทั่วไปได้มีส่วนร่วมยังน้อยหรือไม่เพียงพอ จึงทำให้การสนับสนุนจากประชาชนหรือชุมชนยัง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพียง 3.97

2. สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมแตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ แยกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล ขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมไม่แตกต่างกัน สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 ประชาชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า ในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน มีความสอดคล้องกับ สัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบลในการบริหารจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความ

คิดเห็นในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนทั้งชายและหญิงต่างก็ให้เห็นและสัมผัสความเปลี่ยนแปลงของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า ได้เข้ามาบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในความรับผิดชอบ ของหน่วยงานอื่น ตั้งแต่ปี 2544 ซึ่งอาจได้เห็นการสนับสนุนทางด้านงบประมาณมากขึ้น และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะมีความใกล้ชิดกับชุมชน เพราะตั้งอยู่ใกล้ชุมชนนั้น ทำให้มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

2.2 ประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า ในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับบุญยัง เทศน้อย (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า อายุทำให้การตระหนักรู้ความต้องการในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน ซึ่งที่ผลการศึกษาไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กเป็นสถานที่บริการดูแลเด็กเล็กซึ่งแต่เดิมเป็นวัดหรือ โรงเรียนที่มีได้แยกเป็นสัดส่วน แต่เมื่อ มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำให้ลักษณะการจัดการมีลักษณะเฉพาะ ช่วยแบ่งเบาภาระการดูแลเด็ก ของประชาชนในบ้านได้ นอกจากนี้ลักษณะชุมชนมีพื้นที่ วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อม เหมือนกันหรือคล้ายกันทำให้อายุมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 ประชาชน ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า ในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกันอาจเนื่องจาก ประชาชน มีส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมทำนา ทำไร่หรือทำสวนทำให้วิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ตลอดจนความเป็นอยู่ในหมู่บ้านที่คล้ายคลึงกัน และส่วนใหญ่ จะต้องต้องนำเด็กเข้ามาเลี้ยงดู ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อออกไปทำงานทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แม้จะมีประชาชนที่ ทำธุรกิจหรือค้าขายที่มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ย ในระดับที่น้อยเพียง 3.98 แต่ก็เป็นส่วนน้อยของประชาชนที่มาใช้บริการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.4 ประชาชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับผลการวิจัย ของบุญยัง เทศ น้อย (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า ระดับการศึกษาทำให้การศึกษาสภาพ และความต้องการในการ ดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจาก ทั้งผู้นำชุมชนและผู้ปกครองเด็กเล็ก ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาทำให้ความคาดหวังจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่สูงนัก รวมถึง ได้เห็นถึงการพัฒนาศูนย์เด็กในทุกๆ ปี มีงบประมาณสนับสนุนมากขึ้น และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในทุกศูนย์ทั้งเด็กนักเรียน และครู จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งของศูนย์เด็ก และของหมู่บ้าน นอกจากนี้สิ่งที่น่าสนใจคือ จากตารางที่ 16 พบว่าผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็น

ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากรอยู่ระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษา มีความคิดเห็นไม่ต่างกัน

2.5 ประชาชน ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า ในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมซึ่งทำให้รายได้มีน้อยกว่า 6,000 บาท ส่งผลให้การที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สามารถให้บริการลูกหลานของตนตั้งแต่เรื่องของการดูแล การส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ที่ไม่เป็นภาระของผู้ปกครองที่มีรายได้น้อย ทำให้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สามารถสนองตอบต่อประชาชนในพื้นที่ได้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษา เรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ครั้งนี้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมและแสวงหาการสนับสนุนจากชุมชน

1.2 ควรเชิญบุคคลกลุ่มต่างๆ ดังต่อไปนี้ เข้าไปมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่ามากขึ้น

1.2.1 กลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี

1.2.2 กลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ

1.2.3 กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

1.2.4 กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-12,000 บาท

1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการประเมินพัฒนาการเด็กร่วมกับผู้ปกครองเด็ก

1.4 มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก รายบุคคลเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ

1.5 มีการจัดกิจกรรมให้ตรงตามตารางกิจกรรมประจำวัน

1.6 ควรมีการแบ่งห้องการจัดกิจกรรมต่างๆ ของเด็กให้เป็นสัดส่วน

1.7 จัดสนามเด็กเล่น และเครื่องเล่นเด็กให้เพียงพอและปลอดภัย

1.8 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า ควรมีการพัฒนา สนับสนุนงบประมาณให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน

1.9 จัดหาครู ผู้ดูแลเด็ก ให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก

1.10 จัดเวทีประชาคมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.11 องค์การบริหารส่วนตำบลควรประสานงาน ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น ทำเอกสาร คู่มือแผ่นพับ การเยี่ยมบ้านเด็ก

1.12 เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมและได้รับการสนับสนุนจากชุมชนหรือประชาชนในท้องถิ่น

2.2 ควรศึกษาปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำปัญหาที่พบมาปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น